

การร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอธาตุพนม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

Participatory Thinking and Acting in Administration of Basic Education Schools
in Thatphanom District under the Office of Nakhon Phanom
Primary Education Service Area 1

บุญเยี่ยม อภัยโส,¹ รชฎ สุวรรณภู² และ สุเทพ ทองประดิษฐ์³

Bunyiam Aphaiso,¹ Rachata Suvannagoot² and Suthep Thongpradista³

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

² ป.ด. (การบริหารการศึกษา) อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

³ Ed.D. (Ed.Admin) อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 2) เปรียบเทียบการร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 185 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 43 คน และครู จำนวน 142 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เกณฑ์ร้อยละ 90 และ ครูใช้เกณฑ์ร้อยละ 30 การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้สุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วน ประมาณค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามระดับร่วมคิดมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และตามระดับร่วมทำมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test กรณีที่พบความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอธาตุพนม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการร่วมคิดในการบริหารจัดการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน อำเภอธาตุพนม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการร่วมคิดสูงกว่าครูและมีการร่วม ทำโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการร่วมทำสูงกว่าผู้บริหาร 3) ผู้บริหารและ ครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีการร่วมคิดในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการร่วมคิดสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียน ขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลาง และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการร่วมทำโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้น พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขนาดใหญ่

คำสำคัญ : การร่วมคิดร่วมทำ / การบริหารจัดการ / สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to investigate participatory thinking and acting in administration of basic education schools in Thatphanom district under the Office of Nakhon Phanom Primary Education Service Area 1, 2) to compare participatory thinking and acting in administration of basic education schools as classified by status and school size. A sample was 185 people including 43 school administrators and 142 teachers. The sample size was determined using a 90% criterion for school administrators and a 30% criterion for teachers. The sample was selected by stratified random sampling. The instrument was a rating-scale questionnaire created by this researcher whose entire reliability values in parts of participatory thinking and acting were 0.97 and 0.95 respectively. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test. In case a significant difference was found, the Scheffe's method would be used for a pairwise comparison. The findings were as follows. 1) Administrators and teachers had participatory thinking and acting in administration of basic education schools in Thatphanom district at the highest level. 2) Administrators and teachers had significantly different opinion on participatory thinking in administration of basic education schools in Thatphanom district as a whole at the .01 level. The former had higher opinion on participatory thinking than the latter. The opinion of administrators and teachers on participatory acting as a whole also showed a significant difference at the .01 level. The latter had higher opinion on participatory acting than the former. 3) Administrators and teachers of a different school size had significantly different participatory thinking in administration of basic education schools as a whole at the .01 level. Administrators and teachers of a small-sized school had higher participatory thinking than administrators and teachers of a large- or medium-sized school, but their opinion on participatory acting by school size as a whole was not different. However, administrators and teachers of a small-sized school had higher opinion on participatory acting in administration of basic education schools than that of those in a large-sized school.

Keywords : Participatory Thinking and Acting / Administration / Basic Education Schools

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545) ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรมการสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมแห่งการเรียนรู้ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่จะต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มุ่งให้ผู้เรียนรู้มีความรู้ขั้นพื้นฐานให้สามารถอ่านออกเขียนได้ คิดวิเคราะห์ และสื่อความได้ สามารถประกอบอาชีพตามความสมควรแก่วัย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546)

การจัดการศึกษาให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 จะต้องกระจายอำนาจและจะต้องเปิดโอกาสให้หลายๆ ฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนในด้านต่างๆ ร่วมรับผิดชอบการจัดการศึกษาของโรงเรียน เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้รับรู้และตรวจสอบการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง นั่นก็คือทุกโรงเรียนจะต้องให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน เพราะผู้บริหารคนเดียวไม่สามารถจัดการศึกษาให้สำเร็จได้ ต้องอาศัยฝีมือของครู บุคลากรในโรงเรียนมาเป็นองค์ประกอบจึงจะได้ผลงานที่สมบูรณ์แบบและมีคุณภาพ (สละ กิ่งโพธิ์. 2548) การบริหารจัดการแบบร่วมคิดร่วมทำของคอสต์เวลและสปิงส์ (ถวิล มาตรเลี่ยม. 2544) คือการให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมคิดร่วมทำ กำหนดเป้าหมายและวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ

กำหนดนโยบาย วางแผนงบประมาณ นำแผนไปปฏิบัติ และประเมินผล เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

ผลจากการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2552 พบว่ามาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร บรรลุเป้าหมายการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 11.3 สถานศึกษามีการบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม และมีการตรวจสอบถ่วงดุล แต่ไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เนื่องจากสถานศึกษาใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรในการบริหารจัดการค่อนข้างน้อย อยู่ในระดับพอใช้ ค่าเฉลี่ยร้อยละ 71.43 (รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1. 2552)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาในข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาพร้อมทั้งใช้เป็นข้อเสนอแนะแก่โรงเรียนในการปฏิบัติงานร่วมกันอันจะส่งผลให้การจัดการศึกษามีระดับคุณภาพและมาตรฐานที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 11
2. เพื่อเปรียบเทียบการร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 แตกต่างกัน
2. ผู้บริหาร และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาการร่วมคิดร่วมทำในการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ตามแนวคิดทฤษฎีของคอล์คเวลและสปิงค์ (ถวิล มาตรเยี่ยม. 2544) ได้แบ่งขั้นตอนของการบริหารจัดการแบบร่วมคิดร่วมทำไว้ 6 ขั้นตอน

1. ขั้นการกำหนดเป้าหมายและวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ
2. ขั้นการกำหนดนโยบาย
3. ขั้นการวางแผน
4. ขั้นการกำหนดงบประมาณ
5. ขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ
6. ขั้นการประเมินผล

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างคือสถานภาพ แบ่งเป็น 2 สถานภาพคือ ผู้บริหารและครู และขนาดของสถานศึกษา จำแนกเป็น ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่
ตัวแปรตาม ได้แก่ การร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 6 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นการกำหนดเป้าหมายและวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ 2) ขั้นการกำหนดนโยบาย 3) ขั้นการวางแผน 4) ขั้นการกำหนดงบประมาณ 5) ขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ 6) ขั้นการประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอนในอำเภอ ธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 523 คน จำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 48 คน ครูผู้สอน จำนวน 475 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหารและครู ในอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 185 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารจำนวน 43 คน ครู จำนวน 142 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ คือ ผู้บริหาร ร้อยละ 90 ครู ร้อยละ 30 (บุญชม ศรีสะอาด. 2551) ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากแนวคิดทฤษฎี และ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check List) สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ) ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการร่วมคิดและร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ คือ มีส่วนร่วมคิดร่วมทำมากที่สุดมาก ปานกลาง น้อย และไม่มีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือราชการขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากมหาวิทยาลัยนครพนมขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียน ในอำเภอธาตุพนมส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บข้อมูล จำนวน 48 โรงเรียน ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 185 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100 ช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2556

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถานภาพการดำรงตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และร้อยละ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมและรายชั้น

ชั้นที่	การร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับการร่วมคิด			ระดับการร่วมทำ		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ขั้นการกำหนดเป้าหมายและวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ	3.36	0.35	มาก	3.39	0.24	มาก
2	ขั้นการกำหนดนโยบาย	3.42	0.36	มาก	3.57	0.27	มากที่สุด
3	ขั้นการวางแผน	3.59	0.36	มากที่สุด	3.59	0.30	มากที่สุด
4	ขั้นการกำหนดงบประมาณ	3.64	0.33	มากที่สุด	3.78	0.20	มากที่สุด
5	ขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ	3.59	0.36	มากที่สุด	3.76	0.18	มากที่สุด
6	ขั้นการประเมินผล	3.53	0.34	มากที่สุด	3.77	0.14	มากที่สุด
รวม		3.51	0.27	มากที่สุด	3.63	0.12	มากที่สุด

2. การร่วมคิดร่วมทำผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ ตามระดับร่วมคิดโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นพบว่า มีส่วนร่วมคิดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ขั้นการวางแผน ขั้นการกำหนดงบประมาณ ขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ และขั้นการประเมินผล ส่วนชั้นอื่น

2. ระดับการร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. เปรียบเทียบ ระดับการร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ โดยใช้ t-test, F-test (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe'

สรุปผลการวิจัย

1. การร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ระดับการร่วมคิด โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณารายชั้นพบว่า ชั้นการกำหนดงบประมาณมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.64$) ระดับการร่วมทำ โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณารายชั้นพบว่า ชั้นการกำหนดงบประมาณมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.78$) ดังตารางที่ 1

ไม่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารมีส่วนร่วมคิดสูงกว่าครู และตามระดับร่วมทำพบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 จำนวน 2 ชั้น คือขั้นการกำหนดนโยบาย และขั้นการกำหนดเป้าหมายและวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ โดยครูมีส่วนร่วมทำสูงกว่าผู้บริหารส่วนชั้นอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 2-3

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการร่วมทำในการบริหารจัดการ
จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายชั้น

การร่วมทำในการบริหาร จัดการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน	ผู้บริหาร		ครู		t	sig
	n = 43		n = 142			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ขั้นตอนการกำหนดเป้าหมาย และวิเคราะห์ปัญหา/ ความต้องการ	3.28	0.26	3.51	0.22	5.40**	.00
2. ขั้นตอนการกำหนดนโยบาย	3.36	0.26	3.67	0.27	6.69**	.00
3. ขั้นตอนการวางแผน	3.57	0.33	3.62	0.28	1.00	.29
4. ขั้นตอนการกำหนดงบประมาณ	3.79	0.23	3.78	0.19	.70	.53
5. ขั้นตอนการนำแผนไปปฏิบัติ	3.76	0.18	3.77	0.19	.07	.94
6. ขั้นตอนการประเมินผล	3.78	0.14	3.76	0.15	.75	.45
โดยรวม	3.58	0.12	3.68	0.12	4.65**	.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการร่วมคิดในการบริหารจัดการ จำแนก
ตามสถานภาพ โดยรวมและรายชั้น

การร่วมคิดในการ บริหารจัดการสถาน ศึกษาชั้นพื้นฐาน	ผู้บริหาร		ครู		t	sig
	n=43		n=142			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ขั้นตอนการกำหนด เป้าหมายและ วิเคราะห์ปัญหา/ ความต้องการ	3.39	0.32	3.34	0.38	0.79	.43
2. ขั้นตอนการกำหนด นโยบาย	3.48	0.29	3.37	0.45	1.58	.12
3. ขั้นตอนการวางแผน	3.76	0.16	3.43	0.56	3.79**	.00
4. ขั้นตอนการกำหนด งบประมาณ	3.81	0.22	3.47	0.45	4.73**	.00
5. ขั้นตอนการนำแผน ไปปฏิบัติ	3.76	0.16	3.43	0.56	3.79**	.00
6. ขั้นตอนการประเมินผล	3.75	0.16	3.31	0.52	5.51**	.00
โดยรวม	3.63	0.16	3.39	0.38	4.18**	.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนที่มีขนาด
ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการร่วมคิดร่วมทำโดยรวม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณา

เป็นรายชั้น พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 และระดับ .05 ตามระดับร่วมทำ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน
เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้น พบว่าแตกต่างกัน 4 ชั้น คือ
ขั้นการกำหนดนโยบาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 ขั้นการกำหนดเป้าหมายและวิเคราะห์ปัญหา/ความ
ต้องการ ขั้นการวางแผน และขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนชั้นอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน
ดังตารางที่ 4-16

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบการร่วมคิดในการบริหารจัดการ จำแนก
ตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายชั้น

แหล่งของความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ขั้นตอนการกำหนดเป้าหมาย และวิเคราะห์ปัญหา/ ความต้องการระหว่าง กลุ่มภายในกลุ่ม	5.26 19.13	2 182	2.63 .10	25.02**	.00
รวม	24.30	184			
ขั้นตอนการกำหนด นโยบายระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	3.13 28.75	2 182	1.56 .15	9.92**	.00
รวม	31.88	184			
ขั้นตอนการวางแผน ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	1.94 47.02	2 182	.97 .25	3.76*	.02
รวม	48.97	184			
ขั้นตอนการกำหนดงบ ประมาณระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	2.85 32.03	2 182	1.42 .17	8.10**	.00
รวม	34.88	184			
ขั้นตอนการนำแผนไป ปฏิบัติระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	1.94 47.02	2 182	.97 .25	3.76*	.02
รวม	48.97	184			
ขั้นตอนการประเมินผล ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	3.55 42.59	2 182	1.77 .23	7.59*	.00
รวม	46.14	184			
รวมทุกชั้นระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	3.03 20.34	2 182	1.51 .11	13.55**	.00
รวม	23.37	184			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 5 การร่วมคิดในการบริหารจัดการที่มีขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน โดยรวม

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ใหญ่	กลาง	เล็ก
		3.67	3.37	3.36
ใหญ่	3.67	-	.30**	.31**
กลาง	3.37		-	.01
เล็ก	3.36			-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 6 การร่วมคิดในการบริหารจัดการที่มีขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน ขึ้นการกำหนดเป้าหมายและวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	เล็ก	ใหญ่	กลาง
		3.64	3.33	3.22
เล็ก	3.64	-	.31**	.42**
ใหญ่	3.33		-	.11
กลาง	3.22			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 7 การร่วมคิดในการบริหารจัดการที่มีขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน ขึ้นการกำหนดนโยบาย

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	เล็ก	ใหญ่	กลาง
		3.63	3.35	3.31
เล็ก	3.63	-	.28*	.32**
ใหญ่	3.35		-	.04
กลาง	3.31			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 8 การร่วมคิดในการบริหารจัดการที่มีขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน ขึ้นการวางแผน

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		3.69	3.47	3.43
เล็ก	3.69	-	.22	.26*
กลาง	3.47		-	.04
ใหญ่	3.43			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 9 การร่วมคิดในการบริหารจัดการที่มีขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน ขึ้นการกำหนดงบประมาณ

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		3.77	3.48	3.47
เล็ก	3.77	-	.29**	.30**
กลาง	3.48		-	.01
ใหญ่	3.47			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 10 การร่วมคิดในการบริหารจัดการที่มีขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน ขึ้นการนำแผนไปปฏิบัติ

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		3.69	3.47	3.13
เล็ก	3.69	-	.22	.56*
กลาง	3.47		-	.34
ใหญ่	3.13			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 11 การร่วมคิดในการบริหารจัดการที่มีขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน ขึ้นการประเมินผล

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		3.65	3.38	3.27
เล็ก	3.65	-	0.27*	.38*
กลาง	3.38		-	.11
ใหญ่	3.27			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบการร่วมทำในการบริหารจัดการ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายชั้น

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ชั้นการกำหนดเป้าหมายและวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	.38	2	.19	3.17*	.04
รวม	11.50	184			

ตารางที่ 12 (ต่อ)

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ขั้นการกำหนดนโยบายระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	1.42	2	.71	8.38**	.00
รวม	16.79	184			
ขั้นการวางแผนระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	.87	2	.43	5.36*	.00
รวม	15.77	184			
ขั้นการกำหนดงบประมาณระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	.06	2	.03	.76	.46
รวม	7.24	184			
ขั้นการนำแผนไปปฏิบัติระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	.265	2	.13	3.93*	.02
รวม	6.389	184			
ขั้นการประเมินผลระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	.00	2	.00	.10	.90
รวม	4.11	184			
รวมทุกชั้นระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	.052	2	0.26	1.60	.20
รวม	2.949	182	0.16		
รวม	3.001	184			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 13 การร่วมทำในการบริหารจัดการที่มีขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน ขั้นการกำหนดเป้าหมายและวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		3.52	3.47	3.40
เล็ก	3.52	-	.05	.12*
กลาง	3.47		-	.07
ใหญ่	3.40			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 14 การร่วมทำในการบริหารจัดการที่มีขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน ขั้นการกำหนด นโยบาย

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ใหญ่	กลาง	เล็ก
		3.74	3.56	3.51
ใหญ่	3.74	-	.18**	.23**
กลาง	3.56		-	.05
เล็ก	3.51			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 15 การร่วมทำในการบริหารจัดการที่มีขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน ขั้นการวางแผน

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ใหญ่	เล็ก	กลาง
		3.71	3.63	3.55
ใหญ่	3.71	-	.08	.16*
เล็ก	3.63		-	.08
กลาง	3.55			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ตารางที่ 16 การร่วมทำในการบริหารจัดการที่มีขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน ขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ

ขนาดสถานศึกษา		กลาง	ใหญ่	เล็ก
		3.79	3.78	3.70
กลาง	3.79	-	.01	.09*
ใหญ่	3.78		-	.08
เล็ก	3.70			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาการร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวัตถุประสงค์ของการศึกษาแห่งชาติ เป็นแผนระยะยาวถึง 15 ปี เน้นการจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วม สถานศึกษาในฐานะหน่วยงานปฏิบัติ โดยผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายตามแผนการศึกษาแห่งชาติในการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่เข้มแข็ง ดังนั้นโรงเรียนจะพัฒนาได้ดี

เกิดผลต่อการพัฒนานักเรียนได้อย่างแท้จริง ทุกฝ่าย ทุกคน ในโรงเรียน ในชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องร่วมมือกันเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดศรีนวล กล้าหาญ (2549) ที่ว่าการมีส่วนร่วมเป็นการบริหารจัดการศึกษาที่ต้องการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหรือเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาทั้งในด้านการวางแผน การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ การร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันประเมินและร่วมปรับปรุง สอดคล้องกับงานวิจัยของนเรศ ยุ่นประยงค์ (2548) ได้ศึกษาการให้ครูมีส่วนร่วมตัดสินใจบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี พบว่า ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบการร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารมีส่วนร่วมคิดสูงกว่าครูทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม เขต 1 เป็นคนลงมือปฏิบัติงานต่างๆ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา พ.ศ.2546 ย่อมรับรู้บทบาทและหน้าที่ของตนเอง ทำให้มีระดับร่วมคิดแตกต่างจากครู ซึ่งงานบางอย่างครูผู้สอนต้องรอปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา สอดคล้องกับงานวิจัยของประเสริฐ สุวรรณทา (2549) ได้ศึกษาระดับการปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่าการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และระดับร่วมทำโดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูมีส่วนร่วมทำสูงกว่าผู้บริหารทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูต้องเป็นผู้ปฏิบัติวิเคราะห์ปัญหาความต้องการปรับปรุงหลักสูตร กำหนดแผนการเรียนรู้ทุกกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเป้าหมาย เพื่อเสนอผู้อำนวยการตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ คารมณ เพียรภายลุน (2554) ได้ศึกษาสภาพและความต้องการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ผลวิจัยพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การเปรียบเทียบการร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ชั้น ได้แก่ 1 ชั้นการกำหนดเป้าหมาย และวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ ชั้นการกำหนดนโยบาย ชั้นการกำหนดงบประมาณ โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีส่วนร่วมคิดในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลาง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ชั้น ได้แก่ 1 ชั้นการวางแผน 2 ชั้นการนำแผนไปปฏิบัติ 3 ชั้น การประเมินผล โดยผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขนาดเล็ก มีส่วนร่วมคิดในการบริหารจัดการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสูงกว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีบริบท สภาพแวดล้อมต่างกัน และบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนน้อยแต่บริบทของงานเท่ากันกับโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง จึงทำให้มีส่วนร่วมคิดทุกงานทุกอย่างในโรงเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางที่มีบุคลากรมากแบ่งงานเป็นหมวดหมู่ชัดเจน ดังนั้นงานบางอย่างจึงเข้าร่วมคิดแต่เฉพาะหัวหน้างานเท่านั้น สอดคล้องกับกิตติ คำภูษา (2552 ; อ้างอิงมาจากสถาพร ไทยชาติ. 2546) ผู้วิจัยได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารโรงเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาผลการวิจัย พบว่าการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารโรงเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทุกด้าน โดยครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารโรงเรียนมากกว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ และการเปรียบเทียบตามระดับร่วมทำ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้น พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 1 ชั้น ได้แก่ ชั้นการกำหนดเป้าหมาย และวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก มีส่วนร่วมทำการบริหารจัดการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสูงกว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขนาดใหญ่และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ชั้น ได้แก่ ชั้นการวางแผน

และขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีส่วนร่วมทำการบริหารจัดการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สูงกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดกลางมีส่วนร่วมทำสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีบุคลากรมากทำงานทุกอย่างเป็นระบบจัดสรรบุคลากรตามความถนัดเฉพาะงาน ทำให้งานสำเร็จมีประสิทธิภาพ มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กที่รับผิดชอบงานหลายอย่างและไม่ตรงกับความต้องการที่สำเร็จจึงมีประสิทธิภาพน้อยสอดคล้องกับธนวรรณ สมชื่น (2548) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาใน 4 ด้าน ผลวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เมื่อเปรียบเทียบ ตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ กิตติ คำภูษา (2552 ; อ้างอิงมาจากนิยดา ชุมวรฐายี. 2545) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ระหว่างโรงเรียนขนาดกลางและใหญ่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยโรงเรียนขนาดเล็ก แตกต่างกับขนาดกลางและขนาดใหญ่ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ไม่แตกต่างกัน และ Hoagland (2002) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารและครู อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ควรส่งเสริมการจัดอบรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงและผู้บริหารมืออาชีพ กำกับติดตามดูแลให้ความช่วยเหลือสนับสนุนผลักดันให้มีการประเมินการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูมีส่วนร่วมคิดร่วมทำวิเคราะห์ปัญหาจุดด้อย จากรายงานผลแผนปฏิบัติงานจากปีที่ผ่านมาชี้แจงให้คณะครูทุกคนได้ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการส่งเสริมพัฒนาสื่อที่ทันสมัยจัดทำแผนมาตรฐานคุณภาพการศึกษา สร้างความตระหนักร่วมกัน จัดหาบุคลากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้านนำมาสร้างองค์ความรู้ให้ทันสมัย เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้ครูทุกคนบริการใช้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้และที่ทำกิจกรรมของชุมชน

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูได้จัดทำโครงการดำเนินงานตามโครงการอย่างมีประสิทธิภาพรายงานความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนอย่างเป็นระบบโดยมีคณะกรรมการร่วมประเมินเป็นระยะ วิเคราะห์ผลการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาที่ผ่านมาให้สอดคล้องนโยบายสถานศึกษาและต้นสังกัด และนำผลมาปรับปรุงพัฒนางานการจัดการศึกษาสถานศึกษาเพื่อความก้าวหน้าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในปีการศึกษาต่อไป มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลจัดทำเอกสารเผยแพร่แก่ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมรายงานผลการใช้งบประมาณในสถานศึกษา อย่างโปร่งใส ยุติธรรมเป็นปัจจุบัน ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สามารถตรวจสอบได้และรายงานให้ทุกฝ่ายรับทราบ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ควรศึกษาสภาพและปัญหาการร่วมคิดร่วมทำในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. *ราชกิจจานุเบกษา (เล่มที่ 116. ตอนที่ 74 หน้า 2)*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- Ministry of Education. (2003). National Education Act of B.E. 2542(1999). Revised ed. (Release no.2) B.E. 2545 (2002). *Royal Thai Government Gazette (Vol. 4, sect. 74, p. 2)*. Bangkok : Ministry of Education.

- กิตติ คำภูษา. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- Khamphusa, Kittti. (2009). *The relationship between participatory administration of school administrators and job satisfaction of teachers under the Office of Sakon Nakhon Educational Service Area 1.* (Unpublished master's thesis). Sakon Nakhon Rajabhat University, Sakon Nakhon, Thailand.
- คารมณีย์ เพียรภายลุน. (2554, มกราคม-มิถุนายน). "สภาพและความต้องการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2," *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*. 1(1) : 100.
- Phianphailun, Kharom. (2011, Janury-June). The state and need of teachers' participation in academic administration of schools under Office of Nakhon Phanom Educational Service Area 2. *Nakhon Phanom University Journal*. 1(1) : 100.
- ถวิล มาตรเลี่ยม. (2544). *การปฏิรูปการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เสมาธรรม.*
- Martliam, Thawin. (2001). *Educational reforms through school-based management.* Bangkok : The Sema Dharma Publisher.
- ธนวรรณ สมชื่น. (2548). *การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.*
- Somchuean, Thanawan. (2005). *Participation in school administration of the Basic Education School Commission in opinion of school administrators under Offices of Saraburi Educational Service Area.* (Unpublished master's thesis). Phranakhon Rajabhat University, Bangkok, Thailand.
- นเรศ ยุ่นประยงค์. (2548). *การให้ครูมีส่วนร่วมตัดสินใจบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- Younprayong, Nareit. (2005). *Teachers' involvement in decision-making with school administrators under Office of Chon Buri Educational Service Area.* (Unpublished master's thesis). Burapha University, Chon Buri, Thailand.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2551). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- Sisa-aad, Boonchom. (2008). *Introduction to educational research.* 4th Ed. Mahasarakham : Mahasarakham University.
- ประเสริฐ สุวรรณทา. (2549). *ระดับการปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.*
- Suwantha, Prasert. (2006). *The degree of performance in compliance with the rules of professional standard for school administrators' practice, Office of Mahasarakham Educational Service Area 2.* (Unpublished master's thesis). Mahasarakham Rajabhat University, Mahasarakham, Thailand.
- ศรินทร์ กล้าหาญ. (2549). *การปฏิบัติตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่สุพรรณบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.*

Klahan, Sinuan. (2006). *Practice according to the guidelines of school-based administration : Opinion of school administrators under Office of Suphan Buri Educational Service Area 3*. (Unpublished master's thesis). Thepsatri Rajabhat University, lop Buri, Thailand.

สละ กิ่งโพธิ์. (2548). *การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา.

Kingpho, Sala. (2005). *A study of teachers' participation in academic administration under Offices of Nakhon Ratchasima Educational Service Area* (Unpublished master's thesis). Nakhon Ratchasima University, Nakhon Ratchasima, Thailand.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. (2552). *แผนปฏิบัติการประจำปี*. นครพนม : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1.

Office of Nakhon Phanom Educational Service Area 1. (2009). *The annual action plan*. Nakhon Phanom : Office of Nakhon Phanom Primary Education Service Area 1.

Hoagland. (2002). *Principal and teacher's perception in the decision making process in public secondary school with and without a collective bargaining contract*. Dissertation Abstracts International. 34(6) : 3550-A.